

NOTAT**Utslipp til luft fra massehåndtering ved utbygging av Slora Barnehage på Strømmen**

Asbjørg Næss, Eivind Selvig
25. mai 2007

Innhold

1	Sammendrag 2
2	Forutsetninger for beregningene 3
3	Beregning av utslipp til luft med tilhørende miljøkostnader og eksterne kostnader 4
4	Referanser 5

1 Sammen drag

Fjerning av forurensningen på tomte vil medføre utslipp av 237 tonn CO₂, mot 15 tonn om forurensningen dekkes til. I tillegg kommer utslipp av andre komponenter (NO_x, SO₂ og svevestøv) samt ikke uvesentlige miljøkostnader og eksterne kostnader.

Utslipp fra massehåndteringen tilknyttet utbygging av Slora barnehage på Strømmen er beregnet. Det er også foretatt anslag på miljøkostnader samt eksterne kostnader forbundet med utslippet. Her er SFTs rapport (2005): ”Marginale miljøkostnader ved luftforurensning – skadekostnader og tiltakskostnader” lagt til grunn. Resultatene er vist i tabellene under, og mer detaljert i tabellen i avsnitt 3.

Utslipp for ulike alternativer	Kg utslipp
CO₂	
Alternativ 1: Tildekking med rene masser	14 549
Alternativ 2: Fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	236 849
Alternativ 3: Delvis fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	70 124
SO₂	
Alternativ 1: Tildekking med rene masser	7
Alternativ 2: Fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	114
Alternativ 3: Delvis fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	34
NO_x	
Alternativ 1: Tildekking med rene masser	114
Alternativ 2: Fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	1 833
Alternativ 3: Delvis fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	543

Beregningene viser at massetransporten er kilden til det alt vesentligste av utslippene. Utslippene fra alternativ 2, full masseutskiftning, er om lag 16 ganger så høye som utslippet fra alternativ 1 hvor forurensede masser dekkes til. Dette gjelder for alle utslippskomponenter. I tillegg vil transport av masser medføre utslipp av svevestøv. Dette er ikke tatt med i beregningene.

Utslippene medfører ikke ubetydelige miljøkostnader og eksterne kostnader:

Alternativ massehåndtering	Kostnader 1000 NOK
Alternativ 1: Tildekking med rene masser	93
Alternativ 2: Fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	1 546
Alternativ 3: Delvis fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser	456

2 Forutsetninger for beregningene

Skedsmo kommune planlegger utbygging av Slora barnehage på Strømmen. Det er påvist forurensning i grunnen på stedet. Tre alternative metoder vurderes for håndtering av masser tilknyttet utbyggingen. Civitas er på oppdrag for Promitek bedt om å vurdere utslipp til luft for de tre alternativene som foreligger for massehåndtering. Beregningen omfatter utslipp til luft fra hhv utgraving, inntransport av rene masser og uttransport av forurensede masser til deponi. Det er forutsatt at forurensede masser leveres til Lindum ressurs og gjenvinning i Drammen. Hvor rene masser skal hentes fra er foreløpig ikke bestemt. Det er i beregningene forutsatt at rene masser hentes ca 20 km fra tomta.

Følgende forutsetninger er lagt til grunn for beregningene:

Forutsetninger	Avstand (km)	Mengde masse (tonn)
Alternativ 1: Tildekking med rene masser		
Avstand transport av rene masser (tur/retur)	40	
Mengde rene masser for tildekking		8000
Mengde forurensede masser til deponi		0
Alternativ 2: Fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser		
Avstand transport av rene masser og rene masser for tilbakefylling (tur/retur)	40	
Avstand transport av forurensede masser til deponi (tur/retur)	124	
Mengde rene masser for tildekking topplag		8 000
Mengde forurensede masser til deponi		32 000
Mengde rene masser for tilbakefylling under topplag		32 000
Alternativ 3: Delvis fjerning av forurensede masser og tildekking med rene masser		
Avstand transport av rene masser og rene masser for tilbakefylling (tur/retur)	40	
Avstand transport av forurensede masser til deponi (tur/retur)	124	
Mengde rene masser for tildekking topplag		8 000
Mengde forurensede masser til deponi		8 000
Mengde rene masser for tilbakefylling under topplag		8 000

3 Beregning av utslipp til luft med tilhørende miljøkostnader og eksterne kostnader

Det er tatt utgangspunkt i utslippskomponentene CO₂, SO₂ og NO_x. Utslipp av svevestøv fra transport er ikke med i beregningen. Både Oslo og Drammen har til tider et betydelig problem med lokal luftforurensning som følge av svevestøvutslipp. Dersom transporten av forurensede masser til Lindum skjer i slike perioder, vil dette medføre økte støvutslipp i allerede belastede områder.

Alternativ 1

Antall tonn	8000									
Rene masser, alternativ 1										
	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK km (ECON) transp	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK (ECON)
Oppgraving av jord/sand fra terreng	242,64	0,12	2,11	1,06	1,14	1 941 100	931	16870	8 449	9 115
Godstransport, bil 26 tonn anlegg (tonnkm)	1 576,00	0,76	12,08	10,56	11,39	12 608 000	6080	96640	84 490	91 154
Sum utslipp (g)						14 549 100	7 011	113 510	92 939	100 269
Sum utslipp i kg og sum 1000 NOK						14 549	7	114	93	100
Antall tonn	0									
Forurensede masser, alternativ 1										
	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK km (ECON) transp	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK (ECON)
Oppgraving av jord/sand fra terreng	242,64	0,12	2,11	1,06	1,14	0	0	0	0	0
Godstransport, bil 26 tonn anlegg (tonnkm)	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
Sum utslipp (g)						0	0	0	0	0
Sum utslipp i kg og sum 1000 NOK						-	-	-	-	-
Totalt graving	i kg utslipp og 1000 NOK					1 941	1	17	8	9
Totalt transport	i kg utslipp og 1000 NOK					12 608	6	97	84	91
Totalt	i kg utslipp og 1000 NOK					14 549	7	114	93	100

Alternativ 2

Antall tonn	40000									
Rene masser, alternativ 2										
	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK km (ECON) transp	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK (ECON)
Oppgraving av jord/sand fra terreng	242,64	0,12	2,11	1,06	1,14	9 705 500	4655	84350	42 245	45 577
Godstransport, bil 26 tonn anlegg (tonnkm)	1 576,00	0,76	12,08	10,56	11,39	63 040 000	30400	483200	422 450	455 770
Sum utslipp (g)						72 745 500	35 055	567 550	464 695	501 347
Sum utslipp i kg og sum 1000 NOK						72 746	35	568	465	501
Antall tonn	32000									
Forurensede masser, alternativ 2										
	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK km (ECON) transp	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK (ECON)
Oppgraving av jord/sand fra terreng	242,64	0,12	2,11	1,06	1,14	7764400	3724	67480	33796	36461,6
Godstransport, bil 26 tonn anlegg (tonnkm)	4 885,60	2,36	37,45	32,74	35,32	156339200	75392	1198336	1047676	1130309,6
Sum utslipp (g)						164 103 600	79 116	1 265 816	1 081 472	1 166 771
Sum utslipp i kg og sum 1000 NOK						164 104	79	1 266	1 081	1 167
Totalt graving	i kg utslipp og 1000 NOK					17 470	8	152	76	82
Totalt transport	i kg utslipp og 1000 NOK					219 379	106	1 682	1 470	1 586
Totalt	i kg utslipp og 1000 NOK					236 849	114	1 833	1 546	1 668

Alternativ 3

Antall tonn	16000									
Rene masser, alternativ 3										
	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK km (ECON) transp	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK (ECON)
Oppgraving av jord/sand fra terreng	242,64	0,12	2,11	1,06	1,14	3 882 200	1862	33740	16 898	18 231
Godstransport, bil 26 tonn anlegg (tonnkm)	1 576,00	0,76	12,08	10,56	11,39	25 216 000	12160	193280	168 980	182 308
Sum utslipp (g)						29 098 200	14 022	227 020	185 878	200 539
Sum utslipp i kg og sum 1000 NOK						29 098	14	227	186	201
Antall tonn	8000									
Forurensede masser, alternativ 3										
	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK km (ECON) transp	CO ₂	SO ₂	NO _x	NOK (SFT)	NOK (ECON)
Oppgraving av jord/sand fra terreng	242,64	0,12	2,11	1,06	1,14	1941100	931	16870	8449	9115,4
Godstransport, bil 26 tonn anlegg (tonnkm)	4 885,60	2,36	37,45	32,74	35,32	39084800	18848	299584	261919	282577,4
Sum utslipp (g)						41 025 900	19 779	316 454	270 368	291 693
Sum utslipp i kg og sum 1000 NOK						41 026	20	316	270	292
Totalt graving	i kg utslipp og 1000 NOK					5 823	3	51	25	27
Totalt transport	i kg utslipp og 1000 NOK					64 301	31	493	431	465
Totalt	i kg utslipp og 1000 NOK					70 124	34	543	456	492

4 Referanser

Beregningene er gjennomført med utgangspunkt i notat datert 24.04.2006 av Rolf André Bohne, PhD. Post.doc. Institutt for bygg, anlegg og transport, NTNU, med visse justeringer foretatt Eivind Selvig, Civitas. Bohnes notat har tittelen: "Kontroll av miljøberegninger: Miljøkostnader og miljøbesparelser ved bruk av gjenbruksmasser og gjenplassering av masser med restforurensning i Indre Ringvei på Fornebu."

Miljøkostnader og andre eksterne kostnader:

- CO₂, SO₂ og NO_x/NO₂ (SFT, 2005 og Econ, 2003)

- Støy, Kø (tidskostnad), Ulykker Slitasje (TØI, 1999 og Econ 2003)

SFT, 2005. Marginale miljøkostnader ved luftforurensning – skadekostnader og tiltakskostnader. En oppsummeringsrapport av resultater fra: SFTs LEVE-prosjekt, Luftforurensninger–Effekter og Verdier, og SFTs tiltaksanalyser for klimagasser, NO_x, SO₂, nmVOC og NH₃. TA-2100/2005.

Econ-rapport, 2003-054. Eksterne Marginale kostnader ved transport

TØI rapport 464/1999. Marginale kostnader ved transportvirksomhet.

© Rådgivergruppen AS Civitas [2007]
Prosjekt [utslippsberegning Strømmen]

Versjon [nr1]
Sist datert 25.mai 2007
Asbjorg Næss

Civitas
Grubbegata 14
0179 Oslo
sentralbord 22 94 24 20
faks 22 94 24 21
Mobil 95 99 12 89